

گزارش

روایت انحصار در بازار خودرو

در حالی که طی سال‌های اخیر برخی خودروسازان، ریشه مشکلات صنعت خودرو را نه در انحصار، بلکه در قیمت‌گذاری دستوری و سیاست‌های دولتی می‌دانند، بررسی نسخه اصلاحی دستورالعمل تنظیم بازار خودروی سواری نشان می‌دهد حتی شورای رقابت همچنان بازار خودرو ایران را انحصاری می‌داند، موضوعی که مبنای تنظیم‌گری، قیمت‌گذاری و مداخله این شورا در بازار قرار گرفته است. به گزارش ایسنا، بحث درباره انحصاری بودن یا نبودن در صنعت و بازار خودرو در ایران طی سال‌های اخیر همواره یکی از مهم‌ترین پرسش‌هایی است که موافقان و مخالفانی در میان سیاست‌گذاران، خودروسازان و کارشناسان دارد اما پاسخ به این سوال برای مردم به عنوان مصرف‌کنندگانی که سال‌هاست تنها محکوم و مجبور به استفاده و خرید چند نوع خودروی محدود هستند، همچنان در هاله‌ای از ابهام قرار دارد. برزگرترین سوالی که از سوی عموم مردم مطرح می‌شود این است که چرا باید برای خرید یک خودروی خارجی (با کاربری اقتصادی) در ایران هزینه‌ای چند برابر قیمت آن خودرو در بازارهای بین‌المللی پرداخت شود و بسیاری برای این نکته تأکید دارند که سیاست‌گذاری و شاید منافع خودروسازان باعث شده تا صنعت خودرو و بازار خودرو در ایران انحصاری شود؛ بازاری که در آن هزینه خرید خودروهای غیر ایرانی به حدی بالا برود که مردم چاره‌ای جز مصرف خودروهای داخلی نداشته باشند؛ خودروهایی که رقیبی برای آنها وجود ندارد!

در حالی که بسیاری از خودروسازان، حذف قیمت‌گذاری دستوری را راهکار اصلی برون‌رفت صنعت خودرو از وضعیت فعلی می‌دانند و معتقدند که مشکلات این صنعت بیش از آنکه ناشی از انحصار باشد، ریشه در سیاست‌های دولت، قیمت‌گذاری و محدودیت‌های اقتصادی دارد، بررسی آخرین نسخه اصلاحی «دستورالعمل تنظیم بازار خودروی سواری» از سوی شورای رقابت، روایت دیگری از نگاه نهاد تنظیم‌گر در کشور ارائه می‌دهد.

آنچه این دستورالعمل را متمایز می‌کند، صرف‌تعیین ضوابط قیمت‌گذاری با شرایط عرضه خودرو نیست؛ بلکه پیش از ورود به تمامی این مباحث، شورای رقابت مبنای حقوقی تصمیمات خود را بر «انحصاری بودن بازار خودرو» استوار کرده است. در این دستورالعمل به صراحت اعلام شده که دستورالعمل تنظیم بازار خودروی سواری «با توجه به وضعیت انحصاری بازار خودروی سواری در کشور» تدوین شده است. شورای رقابت در ادامه نیز لاین این تشخیص (وضعیت انحصاری بازار خودرو را بالا بولد) شاخص‌های تمرکز و وجود تقاضای انباشته، ممنوعیت یا محدودیت واردات طی سال‌های اخیر، پایین بودن قدرت انتخاب مصرف‌کنندگان و برخی احکام قانونی دیگر می‌داند که وضعیت انحصاری این بازار را تشدید کرده است.

این در حالی است که طی سال‌های اخیر، یکی از مهم‌ترین استدلال‌های مطرح‌شده از سوی بخشی از خودروسازان و حامیان آنها این بوده که صنعت خودرو ایران ذاتاً انحصاری نیست و اگر سیاست‌هایی مانند قیمت‌گذاری دستوری، محدودیت‌های تولید و مداخلات دولتی حذف شود، بازار به سمت رقابتی شدن حرکت خواهد کرد اما شورای رقابت نه تنها چنین برداشتی ندارد، بلکه اساساً فلسفه تدوین این مصوبه را بر مبنای انحصاری بودن بازار خودرو بنا کرد.

در ماهه دستورالعمل فوق آمده است: «بازار خودروهای سواری تولیدی و مونتاژی، انحصاری تشخیص و از این پس مشمول این دستورالعمل هستند.» در واقع؛ شورای رقابت در آخرین بازنگری این دستورالعمل همچنان بر این موضع تأکید دارد که بازار خودروهای سواری تولیدی و مونتاژی، بازاری انحصاری است و به همین دلیل باید تحت ضوابط تنظیمی این شورا قرار بگیرد.

تنظیم‌گری در بازار رقابتی؟

اما بررسی موارد دیگری از دستورالعمل نیز نکات قابل توجه جدیدی را آشکار می‌کند. شورای رقابت در ماده ۳، علاوه بر تعیین سازوکار قیمت‌گذاری، مکانیزمی را با عنوان «شاخص رقابت‌پذیری» پیش‌بینی کرده؛ شاخصی که بر اساس آن، قیمت خودروهای داخلی باید با قیمت حداقل سه خودروی مشابه خارجی مقایسه شود و برای هر خودروی رتبه‌بندی‌شده تعیین شود. از سوی دیگر نیز، خودروهایی که پایین‌ترین رتبه رقابت‌پذیری را کسب کنند، امکان افزایش قیمت نخواهند داشت.

این سازوکار نشان می‌دهد شورای رقابت تلاش کرده در بازاری که از نگاه آن فاقد رقابت موثر است، با استفاده از ابزارهای تنظیم‌گری، نوعی معیار رقابتی ایجاد کند. اما مولفه‌های اقتصادی تحلیل دیگری دارد. از دیگاه علم اقتصاد؛ اگر بازار خودرو را منظر شورای رقابت بازاری رقابتی باشد، اساساً نیازی به تعیین شاخص رقابت‌پذیری، مقایسه با خودروهای خارجی، رتبه‌بندی محصولات و محدود کردن افزایش قیمت برخی خودروها وجود ندارد.

روایتی متفاوت

در سال‌های اخیر، بسیاری از خودروسازان بارها تأکید کرده‌اند که قیمت‌گذاری دستوری، مهم‌ترین عامل زیان‌انباشته و کاهش انگیزه سرمایه‌گذاری در صنعت خودرو است و حذف این سیاست می‌تواند بخش زیادی از مشکلات را برطرف کند. با این حال، متن دستورالعمل شورای رقابت نشان می‌دهد حتی در شرایطی که طی ماه‌های اخیر بخشی از فرآیند قیمت‌گذاری به سازمان حمایت و خود عرضه‌کنندگان واگذار شده، شورا همچنان مبنای مداخله خود را «انحصاری بودن بازار» می‌داند و این تشخیص تغییری نکرده و این موضوع از آن جهت قابل توجه است که بسیاری از استدلال‌های مطرح‌شده درباره ضرورت خروج شورای رقابت از بازار خودرو، بر این فرض استوار است که بازار دیگر انحصاری نیست؛ در حالی که آخرین نسخه رسمی دستورالعمل شورا، همچنان بر خلاف این ادعا، بازار خودرو را انحصاری تشخیص داده است.

مجموع این الزامات، نشان می‌دهد که از منظر شورای رقابت، بازار خودرو همچنان بازاری است که بدون مداخله نهاد تنظیم‌گر، امکان شکل‌گیری رقابت موثر در آن وجود ندارد و شاید مهم‌ترین نکته این دستورالعمل نه فرمول‌های قیمت‌گذاری و نه تغییرات اعمال شده در شیوه عرضه خودرو، بلکه همان گزاره‌ای است که شورای رقابت بر آن تأکید و با صراحت عنوان کرده که «بازار خودروهای سواری در ایران همچنان بازاری انحصاری است».

«آرمان ملی» همزمان با توافق عراق برای اتصال به اینترنت استارلینک بررسی می‌کند

سایه استارلینک در عراق برای ایران

فرصت یا تهدید

او توضیح داد: ورود این نوع اینترنت به کشورهایی مانند عراق، می‌تواند منجر به ایجاد لایه‌های ارتباطی شود که از نظرات مستقیم دولت‌ها خارج است. این موضوع از نظر امنیتی بسیار حائز اهمیت است، این مسأله نه تنها یک چالش فنی برای اپراتورهای محلی است، بلکه یک چالش استراتژیک برای حاکمیت ملی است که باید بتواند میان نیاز جامعه به دسترسی به سرعت و کیفیت بالای اینترنت و نیازهای امنیتی کشور، تعادلی دقیق برقرار کند. در دنیای امروز، قدرت یک کشور تا حد زیادی به میزان تسلط و مدیریت فضای دیجیتال آن بستگی دارد و استارلینک می‌تواند این تسلط را به چالش بکشد. این کارشناس در ادامه به فرصت‌های اقتصادی و تهدیدهای زیرساختی که این فناوری پر داد خت و افزود: اگر کشورها نتوانند از مزایای توسعه دیجیتال حاصل از اینترنت‌های ماهواره‌ای بهره‌مند شوند، از قطار پیشرفت جهانی جامی مانند، اما اگر زیرساخت‌های ارتباطی روبه‌رو خواهند شد. او معتقد است که بحث مقررات و امنیت باید در یک قالب هم‌افزایده شود. او از احتمال ارائه خدمات اینترنتی در قالب توافق‌های بین‌المللی یا حتی بدون توافق‌های رسمی حکومتی صحبت می‌کند و هشدار می‌دهد که عدم آمادگی برای مواجهه با این سناریوها، می‌تواند منجر به ایجاد یک دنیای دیجیتال موازی شود که در آن، قوانین ملی و مرزهای کشورها معنایی ندارند. نقره‌کار توضیح داد: با نگاهی به مدل‌های مختلف حکمرانی دیجیتال، بیان می‌کند که کشورهایی که موفق به مدیریت این گذار شده‌اند، توانسته‌اند ضمن حفظ امنیت ملی، از پتانسیل‌های اقتصادی این فناوری نیز برای رشد تولید ناخالص داخلی و توسعه فناوری‌های خود استفاده کنند. اما در مقابل، کشورهایی که تنها با رویکرد تقابل و انکار با این جریان‌ها پیش می‌روند، ممکن است با افزایش شکاف دیجیتال و از دست دادن کنترل بر جریان اطلاعات مواجه شوند. نقره‌کار با تأکید بر حفظ مسائل امنیتی و... تأکید کرد:

تحول ساختاری عراق

کیوان نقره‌کار، کارشناس فناوری اطلاعات در گفت‌وگو با «آرمان ملی» در این باره گفت: بررسی دقیق وضعیت استارلینک در عراق، نشان می‌دهد که این کشور با ورود به عصر اقتصاد دیجیتال و بهره‌گیری از اینترنت ماهواره‌ای، در حال تجربه تحولی در ساختار ارتباطات خود است که می‌تواند تعادل قدرت‌های تکنولوژیک در منطقه را تغییر دهد. قطعاً در این مسیر، شکستن محدودیت‌های قبلی در دسترسی به پهنا و باند و استفاده از فناوری‌های نوین ماهواره‌ای، نه تنها تجارت و تبادل‌ات اقتصادی عراق را متحول می‌کند، بلکه لایه جدیدی از پیچیدگی‌های فنی و مقرراتی را نیز به پیش می‌برد. به این ترتیب، توسعه اقتصاد دیجیتال در عراق از طریق این زیرساخت‌ها، ابزاری برای گذار از روش‌های سنتی به سمت یک جامعه متصل و مدرن خواهد بود که این روند، به طور ناگزیر مرزهای جغرافیایی را در حوزه دیجیتال کمرنگ می‌کند.

پیامدهای فنی و سیاسی

او ضمن اشاره به پیامدهای فنی، سیاسی و اجتماعی این رویکرد در ایران گفت: حضور پررنگ استارلینک در عراق، می‌تواند به عنوان یک کاتالیزور برای نفوذ این فناوری به مناطق مرزی ایران عمل کند. او بر این باور است که فناوری ماهواره‌ای ماهیتی ضد سد دارد و تلاش برای جلوگیری از انتشار یا استفاده از آن، بدون داشتن یک استراتژی جایگزین و قدرتمند، ممکن نخواهد بود. او با اشاره به اینکه فناوری نمی‌توان برای همیشه پشت دیوارهای مقرراتی پنهان کرد، هشدار داد: اگر سیاست‌گذاران تنها بر مبنای ممنوعیت عمل کنند، ممکن است از کنترل واقعیت در حال وقوع بازمانند. در حقیقت بحث اصلی نباید تنها بر سر این باشد که آیا این فناوری می‌آید یا خیر، بلکه باید بر این تمرکز کرد که زمانی که این فناوری وارد هر کشوری می‌شود، چگونه باید با آن مواجه شد. نقره‌کار درباره ابعاد این امر در ابعاد امنیتی و حکمرانی داده‌ها نیز می‌پردازد.

دبیر کمیسیون حقوقی بانک‌ها:

سود بانکی نمی‌تواند هم‌پای تورم افزایش یابد

دبیر کمیسیون حقوقی بانک‌ها گفت: اینکه سود سپرده‌گذاری بانکی اندازه تورم فعلی افزایش یابد، یک رویاست و در حقیقت نباید اندازه تورم فعلی افزایش پیدا کند، چرا که می‌تواند آثار نامطلوبی بر نظام بانکی و اقتصاد کشور داشته باشد. علی‌نظافتیان در گفت‌وگو با ایسنا، درباره طرح اصلاح نرخ سود سپرده‌های بانکی، اظهار کرد: شبکه بانکی کشور نقش اصلی را در تأمین مالی اقتصاد برعهده دارد و بخش عمده نیازهای مالی واحدهای تولیدی از طریق بانک‌ها تأمین می‌شود؛ از این رو هرگونه تصمیم درباره نرخ سود سپرده‌ها و تسهیلات باید با در نظر گرفتن آثار آن بر تأمین مالی تولید اتخاذ شود. وی افزود: اگر نرخ بازدهی سپرده‌های بانکی متناسب با شرایط اقتصادی و انتظارات سپرده‌گذاران نباشد، بخشی از منابع از شبکه بانکی خارج

دبیر کمیسیون حقوقی بانک‌ها گفت: این کارشناس پولی و بانکی با بیان اینکه نرخ سود سپرده‌ها و نرخ سود تسهیلات ارتباط مستقیمی با یکدیگر ندارند، تصریح کرد: افزایش سود پرداختی به سپرده‌گذاران به معنای افزایش هزینه عملیاتی بانک‌هاست و در نهایت می‌تواند خود را در نرخ تسهیلات بانکی نشان دهد. به همین دلیل لازم است میان سود سپرده‌ها و هزینه تأمین مالی برای تولیدکنندگان توازن برقرار شود. در شرایطی که نرخ تورم همچنان در سطوح بالایی قرار دارد، نمی‌توان انتظار داشت نرخ سود

بازار سرمایه

رشد شاخص بورس

شاخص کل بورس تهران سرانجام پس از چند روز رفتارهای سینوسی سهامداران، روز سه شنبه با رشد ۶۸ هزار واحد یا ۵ تراز ۵ میلیون و ۱۲۷ هزار واحد دست یافت.

شاخص کل بورس تهران در پایان معاملات سه شنبه ۹ تیر ماه با افزایش ۶۸ هزار و ۳۹۹ واحد (۱.۳۵ درصد) به تراز ۵ میلیون و ۱۲۷ هزار واحد رسید. شاخص هم وزن ۲۲۳۷۷ واحد مثبت شد و در ارتفاع یک میلیون و ۱۳۴ هزار واحد ایستاد.

نمادهای فملی و شپنا در رشد شاخص مؤثر بودند نمادهای وبملت، فملی، شپندر، شتران، تادیکو و خودرو جزو نمادهای پرترافیک بود و هر رشد مثبت حدود ۲ درصد را ثبت کردند اما نماد اروندافت حدود ۳ درصد داشت.

در پایان معاملات دیروز ۲۹۵۲ میلیارد تومان پول سهامداران حقیقی وارد سهام، حق تقدم‌ها و صندوق‌های سهامی شد؛ ۲۹۲ میلیارد تومان نقدینگی حقیقی‌ها به صندوق‌های درآمد ثابت سرازیر شد اما از صندوق‌های اهرمی ۱۴۰ و طلا ۱۷ میلیارد تومان سرمایه حقیقی‌ها خارج شد.

سهام صندوق‌های سهامی از ورود پول حقیقی‌ها ۱۹۰ میلیارد تومان، صندوق‌های بخشی ۲۵۶ میلیارد تومان، بانک‌ها ۱۷۵ میلیارد تومان، شیمیایی‌ها ۱۵۷ میلیارد تومان، فراورده‌های نفتی ۱۴۵ میلیارد تومان، فلزات اساسی ۲۲۰ میلیارد تومان، خودرویی‌ها ۱۴۴ میلیارد تومان، صنایع غذایی ۱۱۴ میلیارد تومان، معدنی‌ها ۲۳۳ میلیارد تومان، چندرشته‌ای‌ها ۳۲۸ میلیارد تومان، دارویی‌ها ۳۰۰ میلیارد تومان و زراعت ۱۳۴ میلیارد تومان بود.

این در حالیست که از سهمانی ۱۳۳ میلیارد تومان، صندوق‌های انرژی ۳ میلیارد تومان، صندوق‌های املاک ۱۷ میلیارد تومان و صندوق‌های شاخصی ۱۰ میلیارد تومان پول حقیقی‌ها خارج شد.

ارزش معاملات دیروز ۲۵۰۰۹ همت و ارزش معاملات خرد بیش از ۱۸ همت بود ۸۲ درصد بازار سراسری و ۵۹۹ نماد مثبت بودند ۱۷ درصد بازار سرخوش و ۱۳۹ نماد منفی به کار خود پایان داد.

شستا با جذب ۲۴۱ میلیارد تومان پول حقیقی‌ها و فارلس با باز دست دادن ۱۰۴ میلیارد تومان در صدر جدول نماد داد. بیشترین ورود و خروج سرمایه سهامداران حقیقی قرار گرفتند.

شاخص فرابورس نیز ۵۲۷ واحد مثبت شد و کانال ۲۹ هزار واحد را پس گرفت. ارزش معاملات فرابورس ۲۲۲ همت بود که در معاملات سهام ۴ همت، اوراق مالی اسلامی ۱۱.۲ همت و عملیات بازار باز ۱۰ همت بود.

نکته

تنش آبی در ۵۸ شهر کشور

مدیرعامل شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور از تصویب ۹۰ هزار میلیارد ریال (۹ همت) اعتبار برای رفع تنش‌های آبی کشور به ویژه در استان‌های تهران، همدان، مرکزی و شهر مشهد خبر داد. هاشم امینی-رئیس هیئت مدیره شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور - با بیان اینکه ۵۸ شهر در ۲۳ استان کشور با تنش منابع آبی مواجه هستند، از برنامه‌ریزی دولت برای مدیریت این شرایط و جلوگیری از بروز تنش آبی در سال جاری خبر داد. امینی با اشاره به شرایط منابع آبی کشور اظهار کرد: پس از شش سال خشکسالی متوالی، در سال آبی ۱۴۰۴ میزان بارندگی در برخی مناطق بهبود یافته است، اما استان‌های تهران، مرکزی، همدان و همچنین شهر مشهد همچنان با تنش آبی روبه‌رو هستند. وی با بیان اینکه دولت برای مدیریت تنش آبی برنامه‌ریزی گسترده‌ای انجام داده است، افزود: برای اجرای طرح‌های مرتبط، ۹۰ هزار میلیارد ریال اعتبار مصوب شده که به تدریج برای پروژه‌های اولویت‌دار هزینه خواهد شد تا از بروز تنش آبی در سطح کشور جلوگیری شود. رئیس هیئت مدیره شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور در ادامه به برنامه‌های دولت چهاردهم برای توسعه آبرسانی روستایی اشاره کرد و گفت: بر اساس قانون برنامه هفتم پیشرفت، تا پایان این برنامه باید ۱۰ هزار روستا از نعمت آب شرب پایدار بهره‌مند شوند. امینی با اشاره به عملکرد سال گذشته خاطرنشان کرد: در سال ۱۴۰۴ عملیات آبرسانی به ۲ هزار و ۳۰۰ روستا به پایان رسید و برای سال ۱۴۰۵ نیز ۱۰۶ هزار میلیارد ریال اعتبار از محل جدول «ج» و ۲۵۰ هزار میلیارد ریال از محل بند «م» ماده ۲۸ قانون بودجه اختصاص یافته است که با استفاده از این منابع، آبرسانی به ۲ هزار روستای دیگر انجام خواهد شد. وی که در حاشیه نشست بررسی تنش آبی بخش قمصر و جوشقان سخن می‌گفت، با اشاره به شرایط روستاهای این منطقه اظهار داشت: به دلیل ویژگی‌های گردشگری بخش قمصر، مشکلات تأمین آب روستاهای این منطقه نیازمند رسیدگی فوری است و اجرای طرح‌هایی از جمله اصلاح شبکه توزیع، احداث مخازن ذخیره‌ای، اجرای خطوط انتقال و تقویت منابع تأمین آب در دستور کار قرار گرفته است.

پول از کارایی بیشتری برخوردار می‌شود. او با اشاره به انتظارات سپرده‌گذاران خاطرنشان کرد: مردم انتظار دارند ارزش دارایی آن‌ها در نتیجه سپرده‌گذاری حفظ شود و سیاست‌گذار پولی باید این موضوع را در تصمیم‌گیری‌های خود مدنظر قرار دهد، اما همراه کردن کامل نرخ سود بانکی با نرخ تورم در عمل امکان‌پذیر نیست و می‌تواند آثار نامطلوبی بر نظام بانکی و اقتصاد کشور بگذارد.

دبیر کمیسیون حقوقی بانک‌ها پیشنهاد کرد: بانک مرکزی به جای تعیین یک نرخ ثابت، دامنه‌ای از حداقل و حداکثر نرخ سود سپرده و تسهیلات را مشخص کند و به بانک‌ها اجازه دهد در این چارچوب با یکدیگر رقابت کنند. ایجاد رقابت در جذب سپرده‌ها و همچنین پرداخت تسهیلات، می‌تواند به بهبود عملکرد شبکه بانکی و افزایش رضایت مشتریان منجر شود. هرچه فضای رقابتی میان بانک‌ها بیشتر شود، امکان ارائه خدمات متنوع‌تر و متناسب‌تر با نیاز مشتریان نیز افزایش خواهد یافت و بازار مناسب‌تر است.

آگهی فقدان سند مالکیت

خانم پریزاد گرمیانی اشنوی با ارائه تقاضا نامه و استشهدیه محلی مصدق و اعلام اینکه سند مالکیت تک برگی سه دانگ مشاع از ششدانگ یک واحد آپارتمان دارای پلاک ۸۲۷ فرعی از ۱۹۶۰ - اصلی واقع در بخش ۹۱ مهلاد به مساحت ۱۰۰۲۳ متر مربع به شماره قانوع ۱۱۴۱۰۳ ذیل ثبت ۵۰۰۳۳ صفحه ۱۴۳ دفتر جلد ۳۴۲ به نام خانم پریزاد گرمیانی اشنوی صادر و تسلیم گردیده است. در اثر سهل انگاری مفقود شده و درخواست صدور العنشی آن را نموده لذا در اجرای تبصره یک ماده ۱۲۰ آییننامه قانون ثبت، مراتب یک نوبت آگهی میشود تا هر کس مدعی انجام معامله یا وجود سند مالکیت در نزد خود باشد ظرف مدت ده روز از تاریخ انتشار این آگهی اعتراض خود را به اداره ثبت مهلاد تسلیم نموده و رسید دریافت نماید. بدیهی است که پس از انقضای مهلت قانونی و عدم وصول و اخوایی، برابر مقررات سند مالکیت العنشی صادر خواهد شد. تاریخ انتشار: روز چهارشنبه مورخه ۱۴۰۵/۰۴/۱۰

محمد طلوعی

رئیس اداره ثبت اسناد و املاک مهلاد ۲۲۴۷